

NOAH - FOR DYRS RETTIGHETER
Dronningens gate 13
0152 OSLO

Trondheim, 10.11.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/8114

Saksbehandler:
Siv Grethe Aarnes

Vedtak i klagesak om skadefelling av brunbjørn ved Máskevárri i Tana kommune

Vi viser til klage fra NOAH 8. august 2022 på Statsforvalteren i Troms og Finnmark sitt vedtak om skadefelling av bjørn 5. august 2022. Klagesaken ble oversendt til oss 3. oktober 2022. Klagen er fremsatt innenfor tidsfristen.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalterens vedtak.

Vedtaket er fattet etter rovviltforskriften § 9 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

På ettermiddagen 5. august 2022 ble det av Statens naturoppsyn (SNO) bekreftet tap av en sau drept av bjørn ved Máskevárri i Tana kommune. Statsforvalteren ser denne skadesituasjonen i sammenheng med to foregående situasjoner i Tana kommune der det er forsøkt skadefelling av bjørn, og gir samme dag tillatelse til å felle en bjørn i et nærmere avgrenset område rundt Máskevárri i Tana kommune.

Det ble ikke felt bjørn ved fellingsforsøket.

Klagen

Klagen har følgende hovedpunkter:

- Skadefellingen truer bestandens overlevelse, med et eget underpunkt om anvendelse av føre-var-prinsippet
- Vilkåret om skade er ikke oppfylt
- Vilkåret om at "formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte" ikke er oppfylt
- Om bruk av hund ved felling av bjørn

Vi viser til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket og har derfor sendt klagen til oss for å avgjøre saken.

Vi viser til statsforvalterens oversendelsesbrev.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Gjenstand for Miljødirektoratet sin vurdering av klagen omhandler Statsforvalteren sin vurdering av saken med hensyn til naturmangfoldloven § 18 og rovviltforskriften § 9, samt tolkning av gjeldende politiske og forvaltningsmessige rammevilkår for forvaltning av bjørn.

Brunbjørnen er fredet. Det er likevel mulig å felle bjørn, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Miljødirektoratet viser til at målet med skadefelling primært er å håndtere akutte skadesituasjoner eller der hvor skadepotensialet er overhengende.

Skadefelling skal kun iverksettes dersom uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. naturmangfoldloven § 18. Vi viser i den forbindelse til våre vurderinger i forbindelse med vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i regionene 6, 7 og 8 i brev av 31. mai 2022, der det ble fastsatt en kvote på to bjørner for region 8.

Vedtaket om betinget kvote har gitt Statsforvalteren i Troms og Finnmark myndighet til å vurdere skadefelling i konkrete situasjoner. Ved vurdering om det skal gis tillatelse til skadefelling skal Statsforvalteren vektlegge føringene i regional forvaltningsplan, samt drøfte de opplistede skjønnskriteriene i rovviltforskriftens § 9 i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

Skadeomfang og potensiale for skade

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Et element for iverksetting av en skadefelling er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises som tatt av rovvilt. Dersom det er sannsynlig at skadesituasjonen vil vedvare og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis. I særskilte tilfeller kan skadehistorikken og skadepotensialet være så omfattende og sannsynlig, at uttak uten direkte forutgående skade kan vurderes. Det må da være en viss nærhet i tid til skadene potensielt kan oppstå.

På ettermiddagen 5. august 2022 ble det av Statens naturoppsyn (SNO) bekreftet tap av en sau drept av bjørn ved Máskevárri i Tana kommune. Máskevárri er midt mellom to tidlige skadesituasjoner i Tana, der bjørn har drept/skadet sau den siste måneden. Det er omkring tre mil til Alggašvárri hvor 12 sau ble dokumentert drept av bjørn og omkring tre mil til Sirbma hvor seks sau ble dokumentert drept av bjørn før det.

Det aktuelle området er beiteområde for sau og besetningen på om lag 2000 sau og lam. I tillegg er det flere tusen sau på beite i nærliggende beiteområder. Området ligger i B-område for bjørn og åtte mil unna nærmeste A-område som er forvaltningsområde for brunbjørn i Finnmark.

I henhold til prinsippet om differensiert forvaltning skal det være en lav terskel for felling av skadegjørende rovvilt i beiteprioriterte områder.

Miljødirektoratet er enig i Statsforvalterens vurdering om at det forelå et stort potensial for fremtidige skader i den aktuelle situasjonen, dersom bjørnen fortsetter å oppholde seg der. Dette i lys av tidligere erfaringer med bjørn som tar sau i områder med mye sau på utmarksbeite.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Statsforvalteren gav tilbud om støtte til samtidig kortvarig intensivt tilsyn.

Miljødirektoratet er enig i Statsforvalterens vurderinger knyttet til mulighetene for å sette inn andre forebyggende tiltak for å forhindre fremtidig skade, og at det i den aktuelle situasjonen ikke var andre tilfredsstillende forebyggende løsninger enn å iverksette skadefelling. Det at området er et prioritert beiteområde har betydning for hvor inngripende tiltak som vil være aktuelle å iverksette overfor beitebruken i området.

Bruk av hund til fellingsforsøk

Når det gjelder bruk av hund, har ikke Statsforvalteren vedtatt noen endringer i forhold til de regler som ellers gjelder ved fellingsforsøk. De har ved oversendelsen av saken gitt opplysninger om hvilke instanser som har myndighet til å vurdere bruk av løs hund i fellingsforsøket. Herunder at Miljødirektoratet besitter myndighet til å vurdere dispensasjon til å benytte, løs på drevet, halsende hund til felling av bjørn. Det ble ikke gitt dispensasjon til å benytte slik hund fra direktoratet i den aktuelle saken.

For mer informasjon om Miljødirektoratets vurderinger knyttet til bruk av hund i fellingsforsøk viser vi til kap. 4.5.2. i veileder for gjennomføring av fellingsoppdrag.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Troms og Finnmark sitt vedtak, samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalteren sine vurderinger av saken. Vi finner ikke grunn til å endre Statsforvalteren sitt vedtak 5. august 2022 om felling av bjørn i deler av region 8.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK	Postboks 700	9815	VADSØ
Roviltnemnda i region 8	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Deanu gjelda / Tana kommune	Rådhusveien 24	9845	Tana

Vedlegg